

Osallistuva budjetointi 2026

KH 19.01.2026 § 9

Valmistelija

Hallintopäällikkö Virva Leväinen

Toimivalta

Joroisten kunnan hallintosäännön 25 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kuntademokratian sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämisestä.

Asia

Joroisten kuntastrategian liitteenä olevissa kuntastrategian toimenpiteissä ja päämäärissä on kirjattu toimenpiteeksi, että kuntaan laaditaan osallistuvan budjetoinnin malli vuoden 2024 aikana. Osallistuva budjetointi on otettu käyttöön vuonna 2025.

Valtuusto on 8.12.2025 § 70 hyväksynyt talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028. Talousarvioon on vuodelle 2026 varattu 10 000 euron määräraha osallistuvaa budjetointia varten.

Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa kuntalaisilla on mahdollisuus päättää varojen käytöstä. Vuonna 2025 ensimmäistä kertaa käytössä ollut toimintatapa, jossa kuntalaiset saivat ideoita ja äänestää varatun määrärahan käytöstä, todettiin kiinnostusta herättäväksi ja toimivaksi. Tämän perusteella osallistuvan budjetoinnin ehdotetaan pysyvän edellisvuonna käytössä olleen mallin mukaisena.

Liitteenä on ehdotus osallistuvan budjetoinnin toimintamalliksi vuonna 2026.

Osallistuvan budjetoinnin toteuttamiseksi ehdotetaan, että kunnanhallitus nimeäisi arviointiryhmän, joka käy läpi kuntalaisten ehdottamat ideat ja valitsee niistä toteutuskelpoiset, lainmukaiset ja budjettiin sopivat vaihtoehdot kuntalaisten äänestettäväksi. Arviointiryhmä käy myös läpi äänestysvaiheen tulokset ennen kunnanhallituksen päätöstä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan osallistuvan budjetoinnin toimintamallin ja aikataulun,
2. nimeää arviointiryhmään hyvinvointipäällikön, rakennuttamis- ja hankintapäällikön, yritysasiantuntijan ja luottamushenkilöedustajat,
3. mahdollisista muista osallistuvan budjetoinnin kriteereistä.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kunnanjohtajan päätösehdotuksen ja nimesi arviointiryhmään luottamushenkilöedustajiksi Olli Tuovisen, Tomi Nykäsen, Päivi Aniaksen ja Mari Huupposen sekä pyytää nuorisovaltuustoa nimeämään arviointiryhmään yhden henkilön.

Valmistelija

Yritysasiantuntija Joonas Tyrväinen, 040 751 4777

Toimivalta

Joroisten kunnan hallintosäännön 25 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kuntademokratian sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämisestä.

Asia

Osallistuvan budjetoinnin kriteerit, toteutusaikataulu ja suunnitelma:

KRITEERIT

Osallistuvalla budjetoinnilla on tarkoitus edistää kuntalaisten hyvinvointia tai kehittää kuntaa. Edetäkseen äänestykseen ehdotuksen tulee olla toteutuskelpoinen, lainmukainen sekä kustannusarvioltaan korkeintaan 10 000 euroa. Ehdotus ei saa aiheuttaa merkittäviä jatkuvia kustannuksia.

IDEOINTIVAIHE 30.1. - 22.2.2026

Ideointivaiheessa kuka tahansa kuntalainen pystyi tekemään ehdotuksia siitä, miten voitaisiin edistää kuntalaisten hyvinvointia tai kehittää kuntaa.

Ideat esitettiin sähköisellä Forms-lomakkeella. Lomake oli saatavilla ja täytettävissä myös paperisena versiona Joroisten kirjastolla sekä kunnanvirastolla. Lomakkeeseen tuli jättää yhteystiedot, jotta arviointiryhmä pystyi tarvittaessa pyytämään lisätietoja tai tarkennuksia.

Ideointivaiheessa ehdotuksia tuli 26 kpl.

Ideointivaiheen jälkeen kunnanhallituksen nimeämä arviointiryhmä kävi läpi esitetyt ideat ja niiden kustannusarviot sekä valitsi äänestykseen soveltuvimmat ehdotukset huomioiden osallistuvan budjetoinnin määräraha ja idean toteutettavuus ja lainmukaisuus.

ÄÄNESTYSVAIHE 9. - 31.3.2026

Kuntalaiset valitsivat ideoiden joukosta suosikkinsa äänestämällä. Äänestys toteutettiin erillisellä sähköisellä Forms-lomakkeella.

Äänestysvaiheessa vastauksia saatiin 174 kpl.

Äänestysvaiheen vaihtoehdot ja tulokset esitettynä pykälän liitteenä olevalla yhteenvetoraportilla.

PÄÄTÖS 20.4.2026

Kunnanhallitus päättää toteutettavan idean tai ideat 10 000 euron määrärahan puitteissa. Kunnanhallituksella on käytettävissään arviointiryhmän kuntalaisäänestykseen pohjautuva ehdotus. Liitteenä olevalta yhteenvetolomakkeelta selviää, että n. 60% vastanneista oli sillä kannalla, että toteutetaan yksi isompi kokonaisuus. Osatoteutettavista vaihtoehdoista sekä kirkonkylän katukuvan kehittäminen, että torialueen kehittäminen ovat saaneet 50 ja 51 ääntä. Arviointiryhmän esityksenä oleva Kolpan uimarannan kioskirakennus on saanut suurempaa kokonaisuutta halunneiden äänistä eniten ääniä, eli 45 ääntä. Äänestystulokset eivät ole suoraan vertailukelpoisia, koska Kolpan kioskirakennus ja pienemmät toteutettavat toimenpiteet eivät ole olleet rinnakkain äänestettävissä samassa kategoriassa. Kunta on varannut torialueen kehittämiseen tälle vuodelle 20 000 euron määrärahan. Vaikka osallistuvan budjetoinnin määrärahaa ei kohdenneta esityksen mukaisesti torialueen kehittämiseen tai kirkonkylän katukuvan kehittämiseen, tulee toivottuja toimenpiteitä tehtäväksi kunnan varaaman määrärahan kautta.

TOTEUTUSVAIHE 31.12.2026 ASTI

Toteutusvaiheessa kunta toteuttaa suunnitelmat joko itse tai yhteistyössä valitsemansa kumppanin kanssa vuoden 2026 aikana.

Arviointiryhmä esittää kunnanhallitukselle äänestystulosten perusteella, että osallistuvaan budjetointiin varattu määräraha (10 000 euroa) käytetään Kolpan uimarannan kioskirakennuksen hankintaan. Kioskiin etsitään ensisijaisesti joroislaisia nuoria yrittäjiä toteuttamaan kioskitoimintaa kesäkausille.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että osallistuvan budjetoinnin määräraha käytetään arviointiryhmän esityksen mukaisesti Kolpan uimarannan kioskirakennuksen hankintaan.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kunnanjohtajan päätösehdotuksen.